

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 9CdoPr/4/2026                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 8521200303                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 28.07.2026                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Martin Holíč             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2026:8521200303.2 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Mgr. H. Y., narodeného XX. Y. XXXX, R., D. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Pavlom Gráčíkom, Nitra, Farská 40, proti žalovanej Základnej škole s materskou školou Lomnička 29, Lomnička 29, IČO: 35534565, zastúpenej advokátom Mgr. Karolom Ševcom, Prešov, Hlavná 29, o neplatnosť výpovede, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9Cpr/4/2023, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 02. decembra 2025 sp. zn. 3CoPr/4/2025 takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom, v poradí druhým č. k. 9Cpr/4/2023-355 z 19. februára 2024 zamietol žalobu o určenie neplatnosti výpovede, o zaplatenie náhrady mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru od 01. februára 2021 do znovuoživenia výkonu práce s úrokom z omeškania a o zaplatenie príspevkov do sociálneho poistenia a sociálneho zabezpečenia za uvedené obdobie. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške týchto trov. Súd prvej inštancie predtým uznesením č. k. 9Cpr/4/2023-333 z 22. novembra 2023 nepripustil zastupovanie žalobcu JUDr. Adrianou Krajníkovou.

1.1. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že výpoveď daná žalobcovi 05. novembra 2020 podľa § 63 ods. 1 písm. e) zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“) spĺňala požiadavky určitosti a zrozumiteľnosti, pričom boli splnené aj ostatné zákonné požiadavky jej platnosti vrátane dodržania ustanovenia o predchádzajúcom upozornení zamestnanca a ustanovenia § 240 ods. 9 Zákonníka práce. Z dokazovania vyplynulo, že žalobca v priebehu šiestich mesiacov (od 12. októbra 2020 do 26. októbra 2020) porušil opakovane pracovnú disciplínu nenosením

ochrany horných dýchacích ciest v priestoroch školy. Pri prvom porušení pracovnej disciplíny bol písomne upozornený 16. októbra 2020 na možnosť výpovede podľa § 63 ods. 1 písm. e) Zákonníka práce, ak dôjde k opätovnému porušeniu pracovnej disciplíny. Žalobca upozornenie prevzal osobne dňa 16. októbra 2020 a napriek tomu opätovne nerešpektoval opatrenie Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „úrad verejného zdravotníctva“), nariadenie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“) a príkaz riaditeľa školy č. 3/2020 z 15. júna 2020. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 59 ods. 1, § 61 ods. 1, 2, § 63 ods. 1 písm. e), § 63 ods. 4, 5, 6, § 77 a § 81 písm. a) až c) Zákonníka práce.

1.2. Súd prvej inštancie poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 411/2020, v zmysle ktorého má osoba priamo dotknutá opatrením úradu verejného zdravotníctva sp. zn. OLP/7852/2020 z 29. septembra 2020 a sp. zn. OLP/8323/2020 zo 14. októbra 2020 právo napadnúť tieto správne akty správnu žalobou, ktorá zakladá prednostnú právomoc správneho súdu. Poukázal tiež na Etický kódex pedagogického zamestnanca a konštatoval, že je povinnosťou učiteľa rešpektovať platný právny poriadok Slovenskej republiky. Učiteľ nie je oprávnený prijímať rozhodnutia o tom, že niektorý právny predpis nie je v súlade s právnymi predpismi vyššej právnej sily, ani nemôže svoje slobodne vyjadrené názory transformovať do protiprávnych úkonov. Za neakceptovateľné označil súd prvej inštancie správanie učiteľa, ktorý opakovane porušuje právne povinnosti ustanovené opatreniami úradu verejného zdravotníctva a nerešpektuje upozornenia a príkazy nadriadeného zamestnanca.

1.3. Žalobcom spochybňované opatrenia boli vydané v súlade s čl. 123 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a na základe splnomocnenia uvedeného v § 48 zákona o ochrane verejného zdravia. Opatrenia úradu verejného zdravotníctva sa stali súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky, a to až do okamihu, kým neboli príslušnou autoritou zrušené alebo nebol určený ich nesúlad s inými súčasťami právneho poriadku. Pochybnosti žalobcu o zákonnosti alebo ústavnosti právneho aktu ho nezbavovali povinnosti konať v súlade s nimi. Z dokazovania pritom nevyplynulo, žeby žalobca opatrenia úradu verejného zdravotníctva napadol niektorým zo zákonom predpokladaných postupov. Žalobca sám vyhodnotil, že opatrenia sú nezákonné a prestal sa nimi riadiť. Takýto postoj súd prvej inštancie považoval za neakceptovateľný, pričom nešlo o prípad vyplývajúci z čl. 32 ústavy. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že porušenie pracovnej disciplíny zo strany žalobcu dosiahlo intenzitu zdôvodňujúcu skončenie pracovného pomeru, keďže žalobca svojím konaním dal najavo neochotu rešpektovať východisko, podľa ktorého sa právne spory riešia zásadne právnymi prostriedkami. Žalobca dal napriek upozorneniu opakovane najavo, že nie je ochotný rešpektovať hranice platného a účinného práva a prostriedky, ktoré mu účinné právo na ochranu jeho práv priznáva, a namiesto toho sa uchýlil k určitej forme „samosúdu“. Navyše tento svoj postoj preniesol aj na svojich žiakov, čím ich neprípustne učil, že sa sami majú rozhodovať o tom, ktorú súčasť platného právneho poriadku rešpektovať budú alebo nebudú.

1.4. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) tak, že úspešnej žalovanej priznal ich náhradu voči neúspešnému žalobcovi v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 01. októbra 2024 sp. zn. 7CoPr/1/2024 odmietol odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodu, že ho spisala a podpísala bývalá advokátka JUDr. Adriana Krajníková, ktorá bola s účinnosťou od 07. decembra 2022 vyčiarknutá zo zoznamu advokátov. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 25. júna 2025 sp. zn. 9CdoPr/1/2025 zrušil uznesenie Krajského súdu v Prešove z 01. októbra 2024 sp. zn. 7CoPr/1/2024 pre existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP. Vec vrátil odvolaciemu súdu s tým, že má zisťovať, či podanie, hoci nesprávne podpísané JUDr. Krajníkovou, je vyjadrením procesného úkonu žalobcu a má sa pokúsiť postupom podľa § 373 ods. 1 CSP odstrániť vadu odvolania.

3. Následne odvolací súd rozsudkom z 02. decembra 2025 sp. zn. 3CoPr/4/2025 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu

100 %. Konštatoval, že nedostatok procesnej podmienky odvolania bol odstránený, keďže žalobca sa na výzvu súdu prvej inštancie dostavil na súd a odvolanie vlastnoručne podpísal. Zároveň do spisu založil plnomocenstvo z 22. júla 2025, ktorým na svoje konanie splnomocnil advokáta JUDr. Pavla Gráčka.

3.1. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že podmienkou platnosti výpovede podľa § 63 ods. 1 písm. e) Zákonníka práce je, že zamestnávateľ v posledných šiestich mesiacoch v súvislosti s porušením pracovnej disciplíny zamestnanca písomne upozornil na možnosť výpovede. Konštatoval, že táto hmotnoprávna podmienka bola splnená listami žalovanej zo 16. októbra 2020 a z 26. októbra 2020. Stotožnil sa so závermi súdu prvej inštancie, že zo strany žalobcu ako učiteľa nenosenie rúška alebo iného prekrytia horných dýchacích ciest bolo opakovaným menej závažným porušením pracovnej disciplíny s poukazom na čl. 14 bod 4 Pracovného poriadku Základnej školy s materskou školou Lomnička, ako aj na povinnosť vyplývajúcu z opatrenia úradu verejného zdravotníctva, nariadenia ministerstva školstva a príkazu riaditeľa školy.

3.2. K odvolacej námietke žalobcu, že neprekrytie horných dýchacích ciest v čase od 12. októbra 2020 do 26. októbra 2020 bolo síce porušením podzákonného aktu, ale nebolo porušením povinnosti uloženej zákonom, odvolací súd uviedol, že v roku 2020 na celom svete prebiehala pandémia koronavírusu (Covid-19), ktorá len v priebehu roku 2020 spôsobila na Slovensku smrť viac ako 11.000 ľudí. Pritom neexistovali iné, efektívnejšie opatrenia než tzv. ROR (rúško - odstup - ruky), zníženie mobility a testovanie, resp. očkovanie. Cieľom prijatých opatrení bola ochrana ľudského života ako kľúčová hodnota právneho štátu. Článok 15 ods. 1 a 2 ústavy (čl. 2 Dohovoru) ukladá štátu povinnosť prijať príslušné kroky k ochrane života osôb, ktoré sa nachádzajú v jeho jurisdikcii. Za splnenia určitých podmienok tak štát musí prijať účinné opatrenia k ochrane jednotlivca. Odvolací súd poukázal na viaceré rozhodnutia EŠLP ako aj rozhodnutia ústavného súdu, ktoré zaujali obdobný postoj k ochrane ľudského zdravia a života.

3.3. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 3 a § 396 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. f) CSP. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil v celom rozsahu.

4.1. Dovolateľ namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo dostatočne odôvodnené a vo vzťahu k zdôvodneniu porušenia pracovnej disciplíny žalobcom bolo až arbitrárne. Odvolací súd sa vôbec nevysporiadal s jeho odvolacou argumentáciou týkajúcou sa záväznosti aktov vydaných úradom verejného zdravotníctva, označovaných ako opatrenia a pokynov nadriadených vydaných na ich základe. Vyžadovanie prekrytia horných dýchacích ciest rúškom na pracovisku, teda v priestoroch školy, bolo nezákonnou požiadavkou riaditeľa školy, pretože vychádzalo z opatrení úradu verejného zdravotníctva z 29. septembra 2020 č. OLP/7852/2020 a zo 14. októbra 2020 č. OLP/8323/2020 o zákaze pohybu na verejnosti bez prekrytia horných dýchacích ciest. Tieto akty žalobca nepovažoval za prameň práva v zmysle všeobecne záväzného právneho predpisu, teda predpisu, ktorý by žalobcovi bol legitímne spôsobilý ukladať akékoľvek povinnosti. Poukázal na to, že akty úradu verejného zdravotníctva nie sú všeobecne záväzné právne predpisy, čo vyplýva z uznesenia ústavného súdu z 24. septembra 2020 sp. zn. II. ÚS 411/2020. Ide o individuálne právne akty s normatívnym prvkom, teda hybridné správne akty. Opatrenie s povahou hybridného správneho aktu podľa ústavného súdu nie je právnou normou, a teda nemôže byť všeobecne záväzným právnym predpisom. Z tohto dôvodu nemohli byť pre žalobcu záväzné ani pokyny nadriadených vydané na ich základe.

4.2. Dovolateľ bol toho názoru, že všeobecná nezáväznosť opatrení úradu verejného zdravotníctva bola jednoznačná skutočnosť, keďže práve kvôli tejto skutočnosti bol zákon č. 355/2007 Z. z. novelizovaný zákonom č. 286/2020 Z. z., ktorým bolo do zákona č. 355/2007 Z. z. včlenené nové ustanovenie § 59b,

a to s účinnosťou od 15. októbra 2020. Teda všeobecne záväznými predpismi sa stali až vyhlášky úradu verejného zdravotníctva, a nie predtým vydávané opatrenia. S poukazom na dôvodovú správu k tejto novele dovolateľ konštatoval, že samotný zákonodarcu si uvedomoval všeobecnú nezáväznosť dovtedajších aktov vydávaných úradom verejného zdravotníctva, označovaných ako opatrenia a danou novelou zakotvil nielen nový názov týchto aktov, ale aj ich legislatívne vymedzenie ako prameňov práva v rovine všeobecne záväzných právnych predpisov. Podľa názoru dovolateľa odvolací súd na tieto okolnosti nereflektoval a nesprávne vychádzal zo všeobecnej záväznosti predmetných opatrení.

4.3. Vo vzťahu k príkaznému listu riaditeľa školy č. 3/2020 z 15. júna 2020, ktorý mal žalobca nerešpektovať, dovolateľ namietal, že zo strany odvolacieho súdu došlo k extrémneho nesúladiu vyhodnotenia tohto listu ako listinného dôkazu s prihliadnutím na jeho obsah. V bode 6 tejto listiny sa totiž uvádza, že „zamestnanci sú povinní v priestoroch školy používať rúško, prípadne jeho primeranú náhradu (šatku, šál, buffku a pod.), okrem učiteľov a asistentov, ktorí sa osobne zúčastňujú na výchovno-vzdelávacom procese“. Teda žalobca ako pedagóg zjavne v zmysle tohto príkazného listu nemal povinnosť nosiť rúško. Z tohto je potom zrejmé, že žalobca nemohol ani účinne dostávať pokyny (ktoré by mali svoj základ, či už v príkaznom liste alebo vo vyššie uvedených opatreniach úradu verejného zdravotníctva) od riaditeľa či iných nadriadených, nosiť rúško vo vyučovacom procese.

5. Žalovaná k podanému dovolaniu uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za vecne správne a dostatočne odôvodnené. K otázke záväznosti opatrení úradu verejného zdravotníctva poukázala na body 21 až 27 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorého závermi sa odvolací súd stotožnil. Pokiaľ išlo o tvrdenie žalobcu, že z príkazného listu mu nevyplývala povinnosť v pedagogickom procese nosiť rúško, túto skutočnosť v priebehu základného konania nenamietal. Poznamenala, že uvedený bod 6 listu riaditeľa sa vzťahoval na tých pedagogických zamestnancov, ktorí pracovali v špeciálnych triedach so žiakmi, ktorí mali sluchové postihnutie a učili sa odčítavaním z pier vyučujúceho. O tejto skutočnosti žalobca vedel, preto ju ani v konaní nerozporoval.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

7. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti opravného prostriedku. Právnu úpravu dovolania a odvolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa.

8.1. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

10. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania odvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

12. Vo vzťahu k porušeniu práva na spravodlivý proces dovolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, nevysporiadanie sa s jeho odvolacou argumentáciou, až arbitrárnosť záverov odvolacieho súdu.

13. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je i právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07).

14. Podľa ústavného súdu zjavná neodôvodnenosť (arbitrárnosť) rozhodnutia všeobecného súdu je najčastejšie daná absenciou súvislosti právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaného prípadu, rozporom s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

15. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožniac sa s jeho odôvodnením. Tu treba zdôrazniť, že potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu vytvára s potvrdzovaným rozhodnutím súdu prvej inštancie organickú (kompletizujúcu) jednotu, keďže prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (porov. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie má podľa názoru odvolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovení § 393 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, vykazuje logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania.

16. Odvolací súd sa v odôvodnení vysporiadal so všetkými otázkami, ktoré boli podstatné pre posúdenie platnosti skončenia pracovného pomeru žalobcu podľa § 63 ods. 1 písm. e) Zákonníka práce. Zaoberal sa otázkou spôsobu vymedzenia dôvodu skončenia pracovného pomeru, existenciou skutkového dôvodu výpovede a jeho intenzitou z hľadiska naplnenia výpovedného dôvodu, skúmal, či došlo k opakovanému porušeniu pracovnej disciplíny zo strany žalobcu, ako aj k zachovaniu povinnosti zamestnávateľa upozorniť zamestnanca na porušenie pracovnej disciplíny a možnosť výpovede (bod 24 a 25 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Uvedené otázky, s výnimkou samotnej existencie úmyselného zavineného porušenia povinnosti vytýkanej mu zamestnávateľom, žalobca ani nenamietal.

17. Podstatou dovolacej argumentácie žalobcu bolo to, že odvolací súd nedal odpoveď na jeho odvolaciu námietku týkajúcu sa záväznosti opatrení úradu verejného zdravotníctva z 29. septembra 2020 č. OLP/7852/2020 a zo 14. októbra 2020 č. OLP/8323/2020 o zákaze pohybu na verejnosti bez prekrytia horných dýchacích ciest, na podklade ktorých bol vydaný príkaz riaditeľa školy. K tejto námietke sa

však vyjadril už súd prvej inštancie, ktorý vysvetlil, že opatrenia úradu verejného zdravotníctva boli vydané v súlade s čl. 123 ústavy na základe splnomocnenia uvedeného v čl. 48 zákona o ochrane verejného zdravia. Boli tak vydané príslušným úradom na základe zákonného splnomocnenia a stali sa tak súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky až do okamihu, kým neboli zrušené alebo kým nebol oprávnenou autoritou vyslovený ich nesúlad s inými súčasťami právneho poriadku (bod 18 ods. 2 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). Súd prvej inštancie tiež poukázal na uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 411/2020, v ktorom ústavný súd o. i. vyslovil, že osoba dotknutá opatrením úradu verejného zdravotníctva je oprávnená napadnúť toto opatrenie všeobecnou správnu žalobou a tiež že napadnuté opatrenie je potrebné v správnom konaní posudzovať aj podľa kritérií prípustnosti a primeranosti zásahu do základných práv, čo predpokladá vykonanie testu legality, legitimacy a proporcionality. Súd prvej inštancie následne konštatoval, že žalobca opatrenie úradu verejného zdravotníctva nenapadol zákonom predpokladaným postupom. Aj keď je opatrenie úradu verejného zdravotníctva hybridný právny akt, platnosť a účinnosť stráca iba uplatnením zákonných postupov (takisto bod 18 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). Pochybnosti žalobcu o zákonnosti alebo ústavnosti týchto aktov ho nezbavili povinnosti konať v súlade s nimi. Inými slovami, súd prvej inštancie považoval opatrenia úradu verejného zdravotníctva za právne akty, ktoré v danom čase boli pre žalobcu záväzné, i keď nemali charakter všeobecne záväzného právneho predpisu, pretože boli vydané kompetentným orgánom na základe zákonného splnomocnenia a neboli zrušené príslušným orgánom ani napadnuté žalobcom alebo inou autoritou v zákonom predpokladanej procedúre. Odvolací súd dospel k totožnému záveru ako súd prvej inštancie, že žalobca opatrenia úradu verejného zdravotníctva nenapadol, pričom zdôraznil predovšetkým porušenie povinnosti žalobcu plniť pokyny nadriadeného a účel nariadenej povinnosti nosiť rúško, ktorým bola ochrana zdravia a bezpečnosti zamestnancov školy i žiakov počas pandémie (body 24 a 25 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu).

18. Napriek záverom o záväznosti opatrení úradu verejného zdravotníctva pre žalobcu oba sudy (najmä však odvolací súd na odvoláciu námietku žalobcu o záväznosti opatrení úradu verejného zdravotníctva) vykonali aj test primeranosti zásahu opatrení do základných práv a slobôd žalobcu, keď sa fakticky zaoberali vyvažovaním dôsledkov uloženej povinnosti nosenia rúška na práva žalobcu s právom na život a ochranu zdravia ostatných zamestnancov a žiakov školy (bod 18 ods. 1 a ods. 6 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, body 26 a 27 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Odvolací súd dôvodil (aj poukazom na rozhodnutia EŠLP), že v danom čase prebiehala na celom svete pandémia koronavírusu (Covid-19) s celospoločenským dosahom na život a zdravie ľudí, pričom jediným efektívnym spôsobom zabezpečenia ochrany života a zdravia občanov Slovenskej republiky bolo zníženie mobility, prípadne tzv. ROR (rúško-odstup-ruky) a testovanie resp. očkovanie. Poukázal na čl. 12 a 15 ústavy, povinnosť štátu zabezpečiť ochranu života jednotlivca a dospel k záveru, že úmyselné konanie žalobcu, ktorý bol oboznámený s povinnosťou nosenia rúška a opakovane upozorňovaný riaditeľom školy na nedodržiavanie tejto povinnosti, malo zásadný vplyv na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a zamestnancov školy (body 27 a 28 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Odvolací súd teda dospel k záveru, že povinnosť, ktorú ukladalo opatrenie úradu verejného zdravotníctva (i keď nie vo forme všeobecne záväzného právneho predpisu) a na jeho základe príkaz riaditeľa školy, bola primeraným, legitímnym a legálnym zásahom do práv žalobcu.

19. Uvedené zdôvodnenia súdov o záväznosti opatrení úradu verejného zdravotníctva, a tým aj príkazu riaditeľa vydaného na podklade opatrení úradu verejného zdravotníctva, považoval dovolací súd za zrozumiteľné a dostačujúce. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne a náležite neodôvodnil a že pri rozhodovaní nezohľadnil odvoláciu argumentáciu dovolateľa. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, že právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporových strán, vrátane ich dôvodov a námietok.

20. Žalobca, zastúpený kvalifikovaným advokátom, vyslovil svoje dovolacie námietky v rámci vady zmätočnosti konania [§ 420 písm. f) CSP v spojení s § 431 CSP], dovolanie nezdôvodnil nesprávnym

právnym posúdením vecí (§ 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 CSP), hoci z obsahu jeho námietok je zrejmé, že sa nimi snažil napadnúť správnosť právneho posúdenia sporu súdmi. I keď dovolací súd posudzuje podanie z hľadiska obsahu, nemôže nahrádzať aktivitu dovolateľa a za neho vyhľadávať dovolacie dôvody, keď ani z formulácií použitých v dovolaní nie je možné výkladom vyabstrahovať, že dovolateľ namieta aj nesprávne právne posúdenie vecí. Keďže námietka proti správnosti právneho posúdenia vecí by aj v prípade svojej opodstatnenosti mala za následok len vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, avšak nezakladala by prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP (R 24/2017, sp. zn. 9Cdo/248/2021), dovolací súd sa nezaoberal vecnou (ne)správnosťou záverov súdov nižšej inštancie z dôvodu prípadného nesprávneho právneho posúdenia vecí a z tohto pohľadu napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ani nepreskúmaval, nakoľko by porušil základné právo žalovanej na súdnu ochranu. Samotný dovolateľ však pripustil, že opatrenia úradu verejného zdravotníctva boli individuálnymi právnymi aktmi s normatívnym prvkom, teda hybridnými správnymi aktmi. Dovolací súd k tomu len doplnil, že záväzný charakter pre školu ako verejnoprávnú vzdelávaciu inštitúciu a pre jej zamestnancov, najmä pre učiteľov, majú nielen všeobecne záväzné právne predpisy, ale aj správne resp. hybridné akty týkajúce sa riadenia vyučovacej činnosti či bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov. Aj na základe takýchto aktov je riaditeľ školy oprávnený dávať pokyny zamestnancom, smerujúce k napĺňaniu týchto správnych resp. hybridných aktov.

21. Pokiaľ ide o námietku dovolateľa, že súdy opreli svoje rozhodnutie aj o príkazný list riaditeľa školy, z ktorého žalobcovi s poukazom na znenie bodu 6 nevyplývala povinnosť nosiť rúško, uvedená námietka dovolateľa má charakter tzv. novoty v dovolacom konaní, t. j. ide o tvrdenie, ktoré žalobca nepredniesol v rámci odvolacieho konania. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok má povahu subsidiárneho prostriedku nápravy vo vzťahu k odvolaniu ako riadnemu opravnému prostriedku nielen z procesného hľadiska, teda že dovolanie možno podať len proti rozhodnutiu vydanému v odvolacom konaní, ale aj z hmotnoprávneho hľadiska, teda že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietol už v rámci riadneho opravného prostriedku. V prípade, že takéto námietky v odvolacom konaní neuplatnil, hoci tak urobiť mohol, tieto námietky nemôžu byť spôsobilé založiť prípustnosť dovolania (§ 435 CSP). Povedané inými slovami, nedávalo by zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol a mal dovolateľ uplatniť už v odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by nastala absurdná situácia, keď by dovolací súd v rámci preskúmavania rozhodnutia odvolacieho súdu odpovedal na argumentáciu strany, ktorou sa odvolací súd nemal možnosť zaoberať, pretože ju strana v odvolacom konaní nepoužila a uplatnila ju až v dovolacom konaní (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/40/2019, 4Cdo/110/2018, 8Cdo/90/2019, 9Cdo/155/2023).

22. Zo spisu a ani z obsahu odvolania žalobcu nevyplýva, že by žalobca v odvolacom konaní namietal znenie bodu 6 príkazného listu v tom zmysle, že by mu z neho nevyplývala povinnosť nosenia rúška, v dôsledku čoho by nebol daný ani výpovedný dôvod. Keďže táto otázka nebola predmetom posúdenia odvolacím súdom, nemôže dovolací súd túto dovoláciu argumentáciu posudzovať pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario), lebo inak by fakticky preskúmaval rozhodnutie súdu prvej inštancie namiesto rozhodnutia odvolacieho súdu (sp. zn. 9Cdo/69/2021, 9Cdo/265/2021).

23. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie žalobcu procesne neprípustné, čo je dôvodom na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

24. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP v súlade so zásadou úspechu strany v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP), v zmysle ktorej vznikol úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi (dovolateľovi). O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

25. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.